

Oponentský posudek

na diplomovou práci Bc. Magdaleny Dvořákové, DiS

Nové možnosti sociálního začleňování a prevence recidivy pachatelů trestných činů

Téma diplomové práce je aktuální a společensky závažné. Recidiva jako trestněprávní, trestněprocesní a kriminologický fenomén, tj. opakovaná trestná činnost, je významným problémem české trestní politiky. Výsledky empirických výzkumů i soudní statistiky dokazují, že opakující se trestná činnost u pachatelů přetrvává. Tradiční reakce na kriminální chování (od policejního varování a formálních upozornění až po soudní jednání a různé formy sankcí ze strany státu jako pokuty, tresty, ochranná opatření jsou především soustředěny na pachatele a represí. Ukazuje se však, že tyto tradiční formy reakce státu selhávají. Je proto záslužné, že diplomantka učinila předmětem své kvalifikační práce popis a zhodnocení aspektů sociální reintegrace pachatelů trestných činů s přihlédnutím k aktuálním možnostem prevence opakování trestné činnosti ve světle restorativních trendů (str. 10).

Autorka rozdělila práci do úvodu, tří kapitol dále vnitřně členěných a závěru. Postupně se zabývá základními pojmy jako jsou pojem recidivy, pojem trestného činu, pojem resocializace (první kapitola). Na první kapitolu navazuje pojednání o alternativních způsobech řešení trestních věcí (druhá kapitola). Třetí, závěrečná kapitola je věnována rozboru různých restorativních programů, od kterých se očekává snížení recidivy a sociální začlenění pachatelů trestných činů. Práci uzavírá stručným závěrem, ve kterém vyslovuje přesvědčení, že principy restorativní justice včetně vhodně zvolených metod sociální práce se mohou podílet na prevenci trestné činnosti.

Osnova práce je logická, jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují.

Diplomantka zpracovala práci na podkladě nadstandardního počtu odborných pramenů, pochopitelně různé provenience a různé validity. V hojné míře používá i internetových zdrojů, které správně cituje. S použitými prameny pracovala korektně a kreativně.

Diplomovou práci zhodnocuje, že diplomantka se nespokojila s tím, co vyčetla z odborné literatury, ale práci vypracovala i na základě vlastního empirického výzkumu formou rozhovorů.

Práce prošla pečlivou technickou redakcí a je napsána živým, čtivým stylem.

Od autorky diplomové práce, která není právníkem (tím ostatně není ani vedoucí diplomové práce), pochopitelně nelze očekávat brilantní juristický rozbor všech rozebíraných otázek. To se týká především pojednání o pojmu trestného činu a jeho znacích v úvodních

partiích diplomové práce, nicméně je třeba ocenit poctivou snahu diplomantky vyrovnat se se všemi základními problémy, s kterými se potýká sociální práce s pachateli trestných činů a recidivisty zejména.

K obtížnosti zpracování přispěla i okolnost, že některé obecné pojmy či sousloví, které se v práci vyskytují, typicky pojem restorativní justice nejsou shodné i mezi odborníky. Někdy se restorativní justice popisuje jako vizionářský pohled na úplně nové chápání trestné činnosti a práva, jindy se tento pojem omezuje jen na veřejnou politiku reagující na trestnou činnost. A mezi různými definicemi se někdy ztrácejí cíle, principy i hodnoty restorativní justice.

V práci jsem nenašel věcné chyby či nedostatky. Rozbor otázek je dostatečně podrobný a obecně srozumitelný.

Závěrem shrnuji: Diplomová práce Bc. Magdaleny Dvořákové, DiS je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, kterou doporučuji orientovat na otázku: Principy restorativní justice a jejich uplatnění v prevenci recidivy.

Hodnocení diplomové práce: výborně

V Praze 1. 6. 2016

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,